ISSN: 2582-4686 SJIF 2021-3.261,SJIF 2022-2.889,
2024-6.875 ResearchBib IF: 9.948 / 2024

THE MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

VOLUME-5, ISSUE-6

Chigitni chiqindilardan saralash jarayonini C++ dasturlash tili yordamida tadqiq etish

No‘monxon Muxtarov Muhammadovich
Farg‘ona davlat texnika universiteti
“ Ishlab chiqarishda boshqaruv iqtsodiyot” kafedrasi assisenti
Farg‘ona, O‘zbekiston
Tel: + 998 (97) 207-28-71

Annotatsiya. Ushbu maqolada chigitni chiqindilardan saralash jarayonini C++ dasturlash tili yordamida tadqiq etilgan. Paxta tolasidan ajratib olingan chigitni chiqindilardan saralash jarayonini murakkab jarayonlardan biri bo’lib, uni sifatli saralash muhim ahamiyat kasb etadi. Bu jarayonni tashkil etishda chigit ma’lum teshilardan iborat bo’lgan maxsus saralash dastgohidan o’tadi. Bu teshiklarning hajmi saralashning sifati va samaradorligiga ta’sir etadi. Yaratilgan dasturiy ta’minot aynan saralash jarayonini sifati va samaradorligini taqiq etish uchun mo’ljallangan.
Kalit so’zlar: Paxta, chigit, chiqindi, saralash, dastur, algoritm, modellashtirish, C++ dasturlash tili.

Research of the process of sorting seeds from waste using the C++ programming language

Nomonkhon Mukhtarov Muhammadovich
Fergana State Technical University
Assistant Professor, Department of
“Management and Economics in Production”
Fergana, Uzbekistan
Tel: + 998 (97) 207-28-71

Abstract. In this article, the process of sorting seed from waste is investigated using the C++ programming language. The process of sorting the seed extracted from cotton fiber from waste is one of the complex processes, and its quality sorting is of great importance. In organizing this process, the seed passes through a special sorting machine consisting of certain holes. The size of these holes affects the quality and efficiency of sorting. The created software is designed to improve the quality and efficiency of the sorting process.
Key words: Cotton, seed, waste, sorting, program, algorithm, modeling, C++ programming language.

Исследование процесса сортировки семян от мусора с использованием языка программирования C++

Номонхон Мухтаров Мухаммадович
Ферганский государственный технический
Университет Доцент кафедры
«Управление и экономика в производстве»
Фергана, Узбекистан
Тел: + 998 (97) 207-28-71

Аннотация. В данной статье процесс сортировки семян от отходов исследуется с помощью языка программирования C++. Процесс сортировки семян, извлеченных из хлопкового волокна, из отходов является одним из сложных процессов, и его качественная сортировка имеет большое значение. При организации этого процесса семя проходит через специальную

ISSN: 2582-4686 SJIF 2021-3.261,SJIF 2022-2.889,
2024-6.875 ResearchBib IF: 9.948 / 2024

сортировочную машину, состоящую из определенных отверстий. Размер этих отверстий влияет на качество и эффективность сортировки. Созданное программное обеспечение призвано повысить качество и эффективность процесса сортировки.

Ключевые слова: Хлопок, семена, отходы, сортировка, программа, алгоритм, моделирование, язык программирования C++.

KIRISH

Fan va texnika rivojlangani sari texnologiyalarning yanada rivojlangan ko'rinishlari paydo bo'lmoqda. Shunday ekan jarayonlarni foydalanuvchiga tushuntirish, ishlab chiqarish jarayoniga tadbiq qilish, qolaversa jarayonlarni matematik modellarini ishlab chiqish kabi muammolar juda ko'plab topiladi [1].

Jarayonlarni kompyuterda matematik modellashtirish quyidagi 7 ta bosqich orqali amalga oshiriladi:

- Masalaning qo'yilishi:
- Qo'yilgan masalaning matematik modelini tuzish;
- Hosil bo'lgan matematik masalaning yechish usulini yaratish yoki tanlash;
- Masalani yechish algoritmini yaratish;
- Masalani yechish algoritmini dasturlashtirish;
- Tuzilgan dastur asosida kompyuterda hisoblashlar o'tkazish va natijalar olish;
- Olingan natijalarni tahlil qilish va xulosalar ishlab chiqish [2].

Bundan ko'rinib turibdiki, jarayonlarini kompyuterda matematik modellashtirish usulida tadqiq etish, hisoblash mashinalari uchun matematik va dasturiy ta'minot yaratish bilan bog'liq ekan [3].

Xozirgi kunda texnologik jarayonlarni modellashtirish, kompyuterning texnik va dasturiy vositalarini qo'llagan holda amalga oshirilmoqda. Texnologik jarayonlarni modellashtiruvchi 3dMax, AutoCad, Matlab, Maple kabi ko'plab dasturiy vositalar mavjud bo'lib, ular o'z imkoniyatlaridan kelib chiqib sizga modellashtiruvchi vositalarni taqdim etadi. Siz matematik modelini yaratmoqchi bo'lgan texnologik jarayonga yuqorida tilga olingan dasturiy vositalarni imkoniyati yetmasa, dasturlash tillariga murojat qilishingizga to'g'ri keladi. Bunday dasturlash tillariga C++ Builder, Visual Studio, Python, Delphi, Java va boshqalar. Quyida C++ Builder dasturlash tilidan foydalanib, chigitni chiqindilardan saralash jarayonini tadqiq etamiz [4].

ADABIYOTLAR TAHLILI

Chigitni chiqindilardan saralash jarayonini X. Abdugaffarov o'z ilmiy ishlarida atroflicha ko'rsatib bergan. Misol uchun, chiqindilarni dumaloq teshikdan o'tish sxemasi, to'rli yuzadagi chigitlarni joylashuvi, uzunlik bo'yicha bo'laklarni joylashuvi, chiqarib yuboruvchi yuza teshigiga nisbatan chiqindi uzunligi bo'yicha joylashuv sxemasi va h.k [5]. Lekin chigitni saralash jarayonidagi, chiqindilarni dumaloq va to'rtburchak yuzalardan chiqib ketish ehtimolliklari faqat ma'lum bir qiymatlar bo'yicha amalga oshirilgan. Ya'ni, uzunligi 3 dan 11 mm gacha bo'lgan chiqindilarni, diametrlari 5mm; 6,5mm; 8mm bo'lgan teshiklardan o'tib ketish ehtimoli hisoblangan va natijalar taqdim etilgan. Shu o'rinda savol tug'ilishi mumkin, agar uzunligi 1 dan 7 mm gacha bo'lgan chiqindilarni diametrlari 3mm; 4,5mm; 6mm bo'lgan teshiklardan o'tib ketish ehtimoli qanday bo'ladi? Bu savolga javob berishda biz yaratgan dasturiy ta'minot juda qo'l keladi [6].

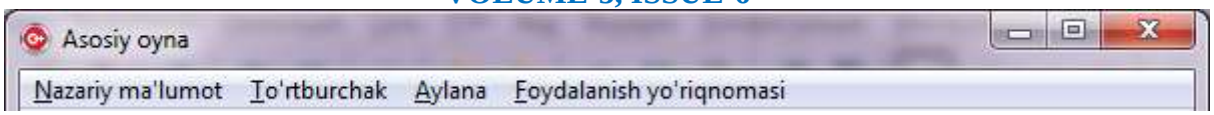
USLUBIYOT

Yaratilgan dasturiy ta'minotning ko'rinishi dodda bo'lib, uning menyusi 1-rasmda keltirilgan.

ISSN: 2582-4686 SJIF 2021-3.261,SJIF 2022-2.889,
2024-6.875 ResearchBib IF: 9.948 / 2024

THE MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

VOLUME-5, ISSUE-6

1-rasm. Dastur menyusi.

Dasturning bosh oynasi quyidagi 4 menyudan iborat:

- Nazariy ma’lumot;
- To’trburchak;
- Aylana;
- Foydalanish yo’riqnomasi.

Nazariy ma’lumot bo’limi orqali, chigitni chiqindilardan saralash jarayoni haqida asosiy ma’lumotlar berilgan bo’lib, ekranda pdf ko’rinishda namoyon bo’ladi.

To’rtburchak bo’limi oynasi 2-rasmda keltirilgan bo’lib, bu bo’lim orqali chiqindilarni to’rtburchak yuzali teshikchalardan chiqib ketish ehtimolliklari hisoblanadi va “Natijalar” oynasida namoyon bo’ladi. Ma’lum bir uzunlikdagi chiqindilarni to’rtburchak yuzali teshikchalardan chiqib ketish ehtimolliklarini hisoblashimiz uchun bizdan qiyalik burchagini gradusda, chiqindi uzunligini millimetrda, to’rtburchakning a tamon uzunligini millimetrda va b tamon uzunligini ham millimetrda kiritishimiz kerak bo’ladi. Barcha qiymatlar kiritilganidan so’ng, “OK” tugmasi bosilganda ehtimollik natijalarini ko’rishimiz mumkin bo’ladi.

Chiqindilarni to’rtburchak yuzali teshikchalardan chiqib ketish ehtimolliklari hisoblovchi formula quyida keltirilgan [7]. Shuningdek, ehtimolliklari hisoblovchi formula 2-rasmning o’ng-yuqori burchagida aks ettirilgan.

$$\ni = \frac{ab - \frac{l^2}{4} sin\alpha cos\alpha}{ab} \quad (1)$$

Chiqindilarni to’rtburchak yuzali teshikchalardan chiqib ketish ehtimolliklari hisoblovchi formuladagi kattaliklar quyidagicha izohlanadi:

- $\ni$ - chiqindilarni to’rtburchak yuzali teshikchalardan chiqib ketish ehtimollik miqdorini anglatadi;
- a - to’rtburchakning a tamon uzunligi, millimetda anglatadi;
- b - to’rtburchakning b tamon uzunligi, millimetda anglatadi;
- α – qiyalik burchagi, gradusda anglatadi;
- l – chiqindining taxminiy uzunligi, millimetrda anglatadi.

Embarcadero Rad Studio XE7 dasturlash muhitida, chiqindilarni to’rtburchak yuzali teshikchalardan chiqib ketish ehtimolliklari hisoblovchi interfeysda qiymatlarni kiritish va hisoblash uchun quyidagi dasturiy kodlar ishlatilgan:

```
void __fastcall TfTortburchak::BitBtn1Click(TObject *Sender)
{
  try
{
        fAsos->MediaPlayer1->FileName=ExtractFilePath(Application-
>ExeName)+"/Sounds/click.wav";
        fAsos->MediaPlayer1->Open();
        fAsos->MediaPlayer1->Play();
if((Edit1->Text!="") && (Edit2->Text!="") && (Edit3->Text!="") && ( Edit4 -> Text != ""))
```

ISSN: 2582-4686 SJIF 2021-3.261,SJIF 2022-2.889,
2024-6.875 ResearchBib IF: 9.948 / 2024

THE MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

VOLUME-5, ISSUE-6

```
{
if((Edit1->Text!="0") && (Edit2->Text!="0") && (Edit3->Text!="0") && ( Edit4 -> Text != "0"))
{
        float Result=0, a, b, alfa, l;
        String ResultStr, TextList="";
        a=StrToFloat(Edit1->Text);
        b=StrToFloat(Edit4->Text);
        alfa=StrToFloat(Edit1->Text);
        l=StrToFloat(Edit2->Text);
  //    Result=(a*b-((((pow(l,2)/4)*sin(alfa)*cos(alfa)))/(a*b)));
        Result=((a*b)-((l*l)/4)*(sin(alfa)*cos(alfa)))/(a*b);
        ResultStr=FloatToStrF(Result,ffFixed,8,3);
        Label6->Caption=FloatToStr((StrToFloat(Label6->Caption)+1));
  TextList="Natija-"+Label6->Caption+": "+ResultStr;
  ListBox1->Items->Add(TextList);
  try{
        //      Chart1->Series[0]->AddXY(10, 20, "", clRed);
         //Chart1->Series[0]->AddXY(15, 50, "", clRed);
         //Chart1->Series[0]->AddXY(20, 30, "", clRed);
         //Chart1->Series[0]->AddXY(25, 200, "", clRed);
         //Chart1->Series[0]->AddXY(30, 10, "", clRed);
         //Chart1->Series[0]->AddXY(35, 50, "", clRed);
         Chart1->Series[0]->AddXY(l, Result, "", clRed);
         //Chart1->Series[0]->AddXY(205, 10, "", clRed);
        }
        catch(Exception *e){
                ShowMessage(e->Message);
        }
  }
else
{
}
}
else
{
        ShowMessage("Barcha maydonlarni to'diring!");
}
}
catch(...)
{
  ShowMessage("Ma'lumot kiritishda xatolik!");
}
```

Chiqindilarni to'rtburchak yuzali teshikchalardan chiqib ketish ehtimolliklari hisoblovchi interfeysda natijalarni saqlash va ko'rsatish uchun quyidagi dasturiy kodlar ishlatilgan:

ISSN: 2582-4686 SJIF 2021-3.261,SJIF 2022-2.889,
2024-6.875 ResearchBib IF: 9.948 / 2024

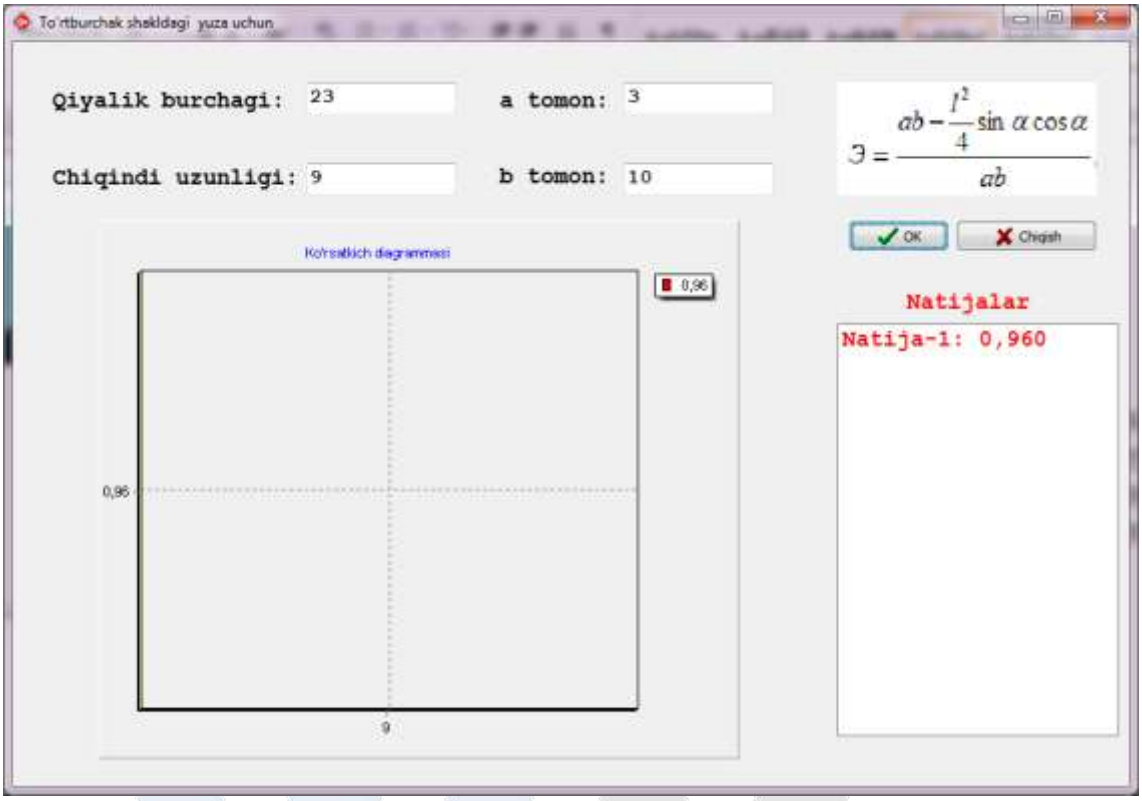

```
void __fastcall TfTortburchak::Natijanisaqlashvakorsatish1Click(TObject *Sender)
{
if(ListBox1->ItemIndex==-1)
{
        ListBox1->ItemIndex=0;
}
if(ListBox1->Items->Count>0)
{
        fAsos->MediaPlayer1->FileName=ExtractFilePath(Application-
>ExeName)+"/Sounds/click.wav";
        fAsos->MediaPlayer1->Open();
        fAsos->MediaPlayer1->Play();
TDate TimeSave;
String TimeSaveStr, keyStr;
int LBCount, LBIndex, RandNumber;
LBCount=ListBox1->Items->Count;
LBIndex=ListBox1->ItemIndex;
keyStr=""+(IntToStr(LBCount)+""+IntToStr(LBIndex))+""+IntToStr(LBCount-LBIndex)+"";
RandNumber=Random(StrToInt(keyStr));
keyStr=keyStr+IntToStr(RandNumber);
TimeSave=Now();
TimeSaveStr=DateToStr(TimeSave);
TimeSaveStr=TimeSaveStr+"_"+keyStr;
  ListBox1->Items->SaveToFile("D://Natija_"+TimeSaveStr+".txt");
  String path = "D://Natija_"+TimeSaveStr+".txt";
        if (FileExists(path))
                ShellExecute(NULL, L"open", (path).w_str(), 0, 0, SW_SHOWNORMAL);
        else
                ShowMessage("Kechirasiz, fayl topilmadi!");
}
else
{
        ShowMessage("Saqlaydigan ma'lumot mavjud emas");
        BitBtn1->Focused();
}
```

Dastur orqali chiqindilarni to'rtburchak yuzali teshikchalardan chiqib ketish ehtimolliklarini aniq qiymatlar asosida hisoblab ko'rayik. Buning uchun, qiyalik burchagini 23 gradus, chiqindi uzunligini 9 millimetr, to'rtburchakning a tamon uzunligini 3 millimetrda va b tamon uzunligini 10 millimetr deb kiritaylik va "OK" tugmasi orqali natijani ko'raylik. Natija 2-rasmning "Natijalar" oynasida qizil shrift bilan aks ettirilgan.

NATIJA

ISSN: 2582-4686 SJIF 2021-3.261,SJIF 2022-2.889,
2024-6.875 ResearchBib IF: 9.948 / 2024

Kiritilgan qiymatlar asosida, chiqindilarni to'rtburchak yuzali teshikchalardan chiqib ketish ehtimolliklari diagrammasini ko'rishimiz uchun, oynaning "Ko'rsatkich diagrammasi" bo'limiga sichqonchaning chap tugmasini ketma-ket ikki marta bosishimiz kerak bo'ladi.

2-rasm. To'rtburchak bo'limida aniq qiymatlar asosida natijalar olish.

Aylana bo'limi oynasi 3-rasmda keltirilgan bo'lib, bu bo'lim orqali chiqindilarni aylana yuzali teshikchalardan chiqib ketish ehtimolliklari hisoblanadi va natijalar, "Natijalar" oynasida namoyon bo'ladi. Ma'lum bir uzunlikdagi chiqindilarni aylana yuzali teshikchalardan chiqib ketish ehtimolliklarini hisoblashimiz uchun bizdan chiqindi uzunligini millimetrda va aylana diametrini millimetrda kiritishimiz kerak bo'ladi. Barcha qiymatlar kiritilganidan so'ng, "OK" tugmasi bosilganda, ehtimollik natijalarini ko'rishimiz mumkin bo'ladi.

Embarcadero Rad Studio XE7 dasturlash muhitida, chiqindilarni aylana yuzali teshikchalardan chiqib ketish ehtimolliklari hisoblovchi interfeysda, qiymatlarni kiritish va hisoblash uchun quyidagi dasturiy kodlar ishlatilgan:

```
void __fastcall TfAylana::BitBtn1Click(TObject *Sender)
{
  try
{
        fAsos->MediaPlayer1->FileName=ExtractFilePath(Application-
>ExeName)+"/Sounds/click.wav";
        fAsos->MediaPlayer1->Open();
        fAsos->MediaPlayer1->Play();
if((Edit2->Text!="") && ( Edit4 -> Text != ""))
```

ISSN: 2582-4686 SJIF 2021-3.261,SJIF 2022-2.889,
2024-6.875 ResearchBib IF: 9.948 / 2024


```
{
if( (Edit2->Text!="0") && ( Edit4 -> Text != "0"))
{
        float Result=0, d, l;
        String ResultStr, TextList="";
        d=StrToFloat(Edit4->Text);
        l=StrToFloat(Edit2->Text);
        Result=1-(0.25*(pow((l/d),2)));
        ResultStr=FloatToStrF(Result,ffFixed,8,3);
        Label6->Caption=FloatToStr((StrToFloat(Label6->Caption)+1));
  TextList="Natija-"+Label6->Caption+": "+ResultStr;
  ListBox1->Items->Add(TextList);
  try{
        //      Chart1->Series[0]->AddXY(10, 20, "", clRed);
         //Chart1->Series[0]->AddXY(15, 50, "", clRed);
         //Chart1->Series[0]->AddXY(20, 30, "", clRed);
         //Chart1->Series[0]->AddXY(25, 200, "", clRed);
         //Chart1->Series[0]->AddXY(30, 10, "", clRed);
         //Chart1->Series[0]->AddXY(35, 50, "", clRed);
         Chart1->Series[0]->AddXY(l, Result, "", clRed);
         //Chart1->Series[0]->AddXY(205, 10, "", clRed);
        }
        catch(Exception *e){
                ShowMessage(e->Message);
        }
  }
else
{
}
}
else
{
        ShowMessage("Barcha maydonlarni to'diring!");
}
}
catch(...)
{
  ShowMessage("Ma'lumot kiritishda xatolik!");
}
```

Chiqindilarni aylana yuzali teshikchalardan chiqib ketish ehtimolliklari hisoblovchi formula quyida keltirilgan [7]. Shuningdek, ehtimolliklari hisoblovchi formula 3-rasmning o'rta-yuqori qismiida aks ettirilgan.

$$\ni = 1 - \frac{1}{4}[\frac{l}{d}]^2 \quad (2)$$

ISSN: 2582-4686 SJIF 2021-3.261,SJIF 2022-2.889,
2024-6.875 ResearchBib IF: 9.948 / 2024

Chiqindilarni aylana yuzali teshikchalardan chiqib ketish ehtimolliklari hisoblovchi formuladagi kattaliklar quyidagicha izohlanadi:

- ∋ - chiqindilarni aylana yuzali teshikchalardan chiqib ketish ehtimollik miqdorini anglatadi;
- *d* – aylana diametri, millimetrda anglatadi;
- *l* – chiqindining taxminiy uzunligi, millimetrda anglatadi.

Chiqindilarni aylana yuzali teshikchalardan chiqib ketish ehtimolliklari hisoblovchi interfeysda natijalarni saqlash va ko'rsatish uchun quyidagi dasturiy kodlar ishlatilgan:

```
void __fastcall TfAylana::Natijanisaqlashvakorsatish1Click(TObject *Sender)
{
if(ListBox1->ItemIndex==-1)
{
        ListBox1->ItemIndex=0;
}
if(ListBox1->Items->Count>0)
{
        fAsos->MediaPlayer1->FileName=ExtractFilePath(Application-
>ExeName)+"/Sounds/click.wav";
        fAsos->MediaPlayer1->Open();
        fAsos->MediaPlayer1->Play();
TDate TimeSave;
String TimeSaveStr, keyStr;
int LBCount, LBIndex, RandNumber;
LBCount=ListBox1->Items->Count;
LBIndex=ListBox1->ItemIndex;
keyStr=""+(IntToStr(LBCount)+""+IntToStr(LBIndex))+""+IntToStr(LBCount-LBIndex)+"";
RandNumber=Random(StrToInt(keyStr));
keyStr=keyStr+IntToStr(RandNumber);
TimeSave=Now();
TimeSaveStr=DateToStr(TimeSave);
TimeSaveStr=TimeSaveStr+"_"+keyStr;
  ListBox1->Items->SaveToFile("D://Natija_"+TimeSaveStr+".txt");
  String path = "D://Natija_"+TimeSaveStr+".txt";
        if (FileExists(path))
                ShellExecute(NULL, L"open", (path).w_str(), 0, 0, SW_SHOWNORMAL);
        else
                ShowMessage("Kechirasiz, fayl topilmadi!");
}
else
{
        ShowMessage("Saqlaydigan ma'lumot mavjud emas");
        BitBtn1->Focused();
}
```

ISSN: 2582-4686 SJIF 2021-3.261,SJIF 2022-2.889,
2024-6.875 ResearchBib IF: 9.948 / 2024

3-rasm. Aylana bo'limida aniq qiymatlar asosida natijalar olish.

Chiqindilarni aylana yuzali teshikchalardan chiqib ketish ehtimolliklari aniq qiymatlar asosida hisoblab ko'rayik. Buning uchun, chiqindi uzunligini 9 millimetr, aylana diametrini 7 millimetr deb kiritaylik va "OK" tugmasi orqali natijani ko'raylik. Natija 3-rasmning "Natijalar" oynasida qizil shrift bilan aks ettiriladi.

Kiritilgan qiymatlar asosida, chiqindilarni aylana yuzali teshikchalardan chiqib ketish ehtimolliklari diagrammasini ko'rishimiz uchun, oynaning "Ko'rsatkich diagrammasi" bo'limiga sichqonchaning chap tugmasini ketma-ket ikki marta chertishimiz kerak bo'ladi.

Dasturing "Foydalanish yo'riqnomasi" bo'limi, dasturdan foydalanishda, qiymatlar kiritilishida nimalarga e'tibor berishimiz kerakligi haqida qisqacha ma'lumotlar berib o'tadi.

XULOSA

Olingan natijalarni tahlili shuni ko'rsatadiki chiqarib yuboruvchi yuzalar teshiklariga nisbatan turli hil uzunlikdagi chiqindilarni "dumaloq" shakldagi "yirik" teshiklardan o'tishidagi ehtimolliklardagi farq teshik diametrini kamayishi bilan ortadi. Turli hil uzunlikdagi chiqindilarni chiqarib yuboruvchi yuzalar teshiklaridan o'tish ehtimolliklardagi farq bunday chiqindilarni chiqarib yuboruvchi yuzalardan chiqarib yuborish jadalliklaridagi farq borligini ko'rsatadi.

Shunday qilib o'tkazilgan amaliy tadqiqotlar asosida chigitli materialni turli hil uzunligi bilan farqlanuvchi chiqindilari dumaloq va to'rtburchak teshikli chiqarib yuboruvchi yuzalar orqali chiqarib yuborilishida turli hil ehtimolliklarga ega deb xulosa qilish mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1.Texnologik jarayonlarni visuallashtirish. NamMTI ilmiy texnikaviy jurnali. Namangan 2016 yil.

2.Prof. X.T.Axmadxo'jayev, dot. A.Karimov. Paxta tozalash, to'qimachilik ba yengil sanoat texnika va texnologiyalarini takomillashtirishda innovatsiyalarning roli. Ilmiy amaliy anjumani. Namangan 2015. 18-bet.

3.N.Y.Sharibayev, Sh.S. Djurayev. Uch o'lchovli animatsion xarakatlar yaratish texnologiyasi. NamDu Ilmiy axboroti. 2-son.2015 yil. 50-54-betlar.

4.Xonto'rayev, S. (2020). GPSS World dasturi orqali ommaviy xizmat ko'rsatish tizimlarini modellashtirish.

ISSN: 2582-4686 SJIF 2021-3.261,SJIF 2022-2.889,
2024-6.875 ResearchBib IF: 9.948 / 2024

VOLUME-5, ISSUE-6

5.Kodirov, E., & Xonto'rayev, S. (2023). Ommaviy xizmat ko'rsatish tizimlarini modellashtirishni suv sovutgich qurilmalaridan foydalanish misolida tahlil qilish.

5.Kodirov, Elmurod, and Sardorbek Xonto'rayev. Sun'iy Neyron Tarmoqlariva Ularning qo'llanilishi. 2023.

6.S.I.Xonto'rayev, A.A.Xoitqulov, & M.R.Abdullayeva. (2023). SANOAT IQTISODIYOTNI RAQAMLASHTIRISH. Лучшие интеллектуальные исследования, 7(2), 136–142. Retrieved from http://web-journal.ru/index.php/journal/article/view/915